

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 66/21
V Lucemburku dne 20. dubna 2021

Rozsudek ve věci C-896/19
Repubblika v. Il-Prim Ministru

Vnitrostátní ustanovení určitého členského státu, která svěřují předsedovi vlády rozhodující pravomoc při jmenování soudců, přičemž zároveň stanoví, že se postupu jmenování účastní nezávislý orgán pověřený hodnocením uchazečů a předkládáním doporučení, nejsou v rozporu s unijním právem

Repubblika je sdružení, jehož předmětem činnosti je podpora ochrany soudnictví a právního státu na Maltě. Po jmenování nových soudců v dubnu 2019 podalo sdružení Repubblika žalobu ve veřejném zájmu k Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (první senát soudu pro občanskoprávní věci zasedající jako ústavní soud, Malta), kterou napadalo mimo jiné postup jmenování maltských soudců upravený Ústavou¹. Příslušná ustanovení Ústavy, která zůstala od jejich přijetí v roce 1964 až do ústavní reformy v roce 2016 nezměněna, svěřují předsedovi vlády pravomoc navrhnout prezidentovi republiky jmenování uchazeče o takové místo. V praxi tak má předseda vlády rozhodující pravomoc při jmenování maltských soudců, která podle sdružení Repubblika vyvolává pochybnosti o nezávislosti těchto soudců. Uchazeči musí nicméně splňovat určité podmínky, které jsou rovněž upraveny Ústavou, a v rámci reformy z roku 2016 byl zřízen výbor pro jmenování soudců pověřený hodnocením uchazečů a předkládáním doporučení předsedovi vlády.

V tomto kontextu se soud, jemuž byla žaloba podána, rozhodl dotázat se Soudního dvora na soulad maltského systému jmenování soudců s unijním právem a konkrétně s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU a článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Pro připomenutí, čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ukládá členským státům povinnost stanovit prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých právem Unie a článek 47 Listiny zakotvuje právo na účinnou právní ochranu každého jednotlivce uplatňujícího v určité věci právo, které pro něj vyplývá z unijního práva.

Soudní dvůr zasedající ve velkém senátu rozhodl, že **unijní právo takovým vnitrostátním ústavněprávním ustanovením, jako jsou ustanovení maltského práva týkající se jmenování soudců, nebrání**. Nic totiž nenasvědčuje tomu, že by tato ustanovení mohla vést k tomu, že se soudci nebudou jevit jako nezávislí nebo nestranní, což by mohlo narušit důvěru, kterou v demokratické společnosti a právním státě musí justice u jednotlivců vzbuzovat.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr zaprvé rozhodl, že **je čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU určen k tomu, aby se v projednávané věci použil**, neboť žalobou je zpochybnován soulad ustanovení vnitrostátního práva, která upravují postup jmenování soudců způsobilých rozhodovat o otázkách týkajících se uplatňování nebo výkladu unijního práva a o nichž je tvrzeno, že mohou mít vliv na jejich nezávislost, s unijním právem. Pokud jde o **článek 47 Listiny**, Soudní dvůr uvedl, že se sice jako takový nepoužije², neboť se sdružení Repubblika nedovolává subjektivního práva, které by pro ně vyplývalo z unijního práva, **ale musí být pro účely výkladu čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU zohledněn**.

¹ Články 96, 96A a 100 maltské ústavy.

² V souladu s čl. 51 odst. 1 Listiny.

Zadruhé Soudní dvůr rozhodl, že **čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU nebrání vnitrostátním ustanovením, která svěřují předsedovi vlády rozhodující pravomoc v postupu jmenování soudců, přičemž zároveň stanoví, že se tohoto postupu účastní nezávislý orgán pověřený zejména hodnocením uchazečů o místo soudce a předkládáním doporučení předsedovi vlády.**

Před vyslovením tohoto závěru Soudní dvůr nejprve obecně zdůraznil, že v rámci požadavků na účinnou právní ochranu, jež musí splňovat vnitrostátní soudy způsobilé rozhodovat o uplatňování nebo výkladu unijního práva, má mimo jiné pro unijní právní řád zásadní význam nezávislost soudců, a to z několika důvodů. Je totiž klíčová pro řádné fungování mechanismu řízení o předběžné otázce stanoveného v článku 267 SFEU, který může být aktivován pouze nezávislým orgánem. Nezávislost soudců je rovněž součástí podstaty základního práva na účinnou právní ochranu a na spravedlivý proces podle článku 47 Listiny.

Následně Soudní dvůr připomněl svou nedávnou judikaturu³, v níž podal upřesnění k zárukám nezávislosti a nestrannosti soudců na základě unijního práva. Tyto záruky předpokládají mimo jiné existenci pravidel, která umožní rozptýlit jakékoli legitimní pochybnosti jednotlivců o neovlivnitelnosti soudců ve vztahu k vnějším skutečnostem, zejména přímým nebo nepřímým vlivům zákonodárné a výkonné moci, a o jejich neutralitě ve vztahu ke střežavajícím se zájmům.

Soudní dvůr konečně zdůraznil, že podle článku 49 SEU sdružuje Unie státy, které svobodně a dobrovolně přistoupily ke společným hodnotám uvedeným v článku 2 SEU, jako je právní stát, tyto hodnoty uznávají a zavázaly se k jejich podpoře. Členský stát tedy nemůže změnit své právní předpisy, zejména v oblasti organizace soudnictví, tak, aby to vedlo ke snížení úrovně ochrany hodnoty právního státu vyjádřené zejména v článku 19 SEU. Z tohoto hlediska se musí členské státy zdržet přijímání pravidel, která by ohrozila nezávislost soudců.

Po podání těchto upřesnění dospěl Soudní dvůr k názoru, že zřízení výboru pro jmenování soudců v roce 2016 naopak posiluje záruku nezávislosti maltských soudců oproti stavu, který vyplýval z ústavněprávních ustanovení platných v okamžiku přistoupení Malty k Evropské unii. Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že účast takového orgánu může v zásadě přispět ke zobjektivnění postupu jmenování soudců tím, že je omezen rozhodovací prostor předsedy vlády v této oblasti, to však za podmínky, že je tento orgán sám o sobě dostatečně nezávislý. V projednávaném případě konstatoval Soudní dvůr existenci řady pravidel, u nichž je patrné, že jimi lze tuto nezávislost zaručit.

Soudní dvůr dále zdůraznil, že i když má předseda vlády při jmenování soudců nepochybnou pravomoc, je výkon této pravomoci ohraničen podmínkami týkajícími se odborné praxe stanovenými Ústavou, které musí uchazeči o soudcovská místa splňovat. Mimoto se sice předseda vlády může rozhodnout, že prezidentovi republiky navrhne jmenování uchazeče, který nebyl navržen výborem pro jmenování soudců, avšak v takovém případě je povinen sdělit své důvody mimo jiné orgánu moci zákonodárné. Soudní dvůr uvedl, že pokud předseda vlády vykonává tuto pravomoc pouze výjimečně a drží se striktního a účinného plnění povinnosti uvést odůvodnění, nemůže tato pravomoc vyvolat legitimní pochybnosti o nezávislosti vybraných uchazečů.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

---

³ Viz rozsudky ze dne 19. listopadu 2019, A. K. a další (Nezávislost kárného kolegia Nejvyššího soudu), [C-585/18](#), [C-624/18](#) a [C-625/18](#) (viz také [TZ č. 145/19](#)), a ze dne 2. března 2021, A. B. a další (Jmenování soudců Nejvyššího soudu – Prostředek nápravy), [C-824/18](#) (viz také [TZ č. 31/21](#)).

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.